

Balgtres anbefalede endvidere, at naar Forslaget kom i Udvalg — og jeg hører nu, at det er Meningen, at Forslaget skal i Udvalg, hvad jeg selvfølgelig ikke kan have noget at indvende imod — skulde man spørge rundt om i Landet hos Amtsraad og Kommunalraad om, hvorledes det stod sig til i disse Forhold. Det maa jo blive vedkommende Udvalgs Sag at bestemme, om saadanne Spørgsmaal skulle udsendes; men jeg har for øvrigt den Opfattelse, at er der nogen Sag, som Medlemmerne af dette Ting i Almindelighed ere godt kendte med, er det netop de kommunale Forhold, og nedfætte vi et Udvalg her af Tingets Medlemmer til Behandling af dette Lovforslag, antager jeg, at disse Medlemmer, som jo ere fra Landets forskellige Egne, ville selv være godt inde i, hvorledes Forholdet i denne Henseende stiller sig i de forskellige Amter. Hvad det Spørgsmaal angaar, hvorledes det da i Virkeligheden stiller sig, kan jeg ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) udtalte. Det var efter mit Skøn fuldstændig rigtigt. Det viste sig, mener jeg, at han har et godt Blik for, hvorledes det gaar til med Hensyn til denne Medhjælpssum til Formanden. Den ærede Minister staa jo paa Lovens Standpunkt, naar han har udfærdiget Skrivelsen af 11te September forrige Aar. Det er utvivlsomt Kommunallovens Mening, at naar der gives en Medhjælpssum til Sogneraadets Formand, skal det være en Medhjælpssum og ikke en Løn. Der staa Ministeren altsaa upaatvilelig paa Lovens Mening. Men de Forhold, som det ærede Medlem fra Assens fremdrog, vise lige saa upaatvileligt, hvorledes det i Virkeligheden gaar til ude i Landet, og at Retningen er henad, at Sogneraadets Formand selv skal oppebære Beløbet. Den offentlige Mening i Landet er uden Tvivl for, at Sogneraadets formanden egentlig burde oppebære et Beløb som Bederlag for Lidskæbe og Ulejlighed og i det hele modtage et Bederlag for alle de Byrder, som Stillingen paalægger ham, og skulde vi give en Lov i disse Forhold, skulde vi jo gerne sørge for, at denne Lov hvilede paa den offentlige Menings Grund. Jeg tror derfor, at det vil være rigtigt nu at gøre Springet og give Sogneraadets formændene Løn. Det ærede Medlem fra Assens var enig med Tanken i Lovforslaget, men han havde et Par Indvendinger at gøre mod det. Han fremfættede dem ganske vist ikke kraftigt, men han fremkom dog med dem. Den første Indvending gjaldt 25 Dros Grænsen. Den vilde han gerne have ud af Loven. Dertil vil jeg sige, at hvis det ærede Medlem vil arbejde paa det, skal jeg

tilsige ham min Assistance. Jeg trænger ikke til at have nogen 25 Dros Grænse i Loven. Jeg har fuld Tillid til Sogneraadene i den Henseende og har fuld Tillid til Kommunerne, Stattehderne i det hele, de skulle nok passe paa, at Lønnen ikke bliver for stor. Vi kunne godt lægge dette over i Kommuneraadenes Hænder, der vil da ingen Fare være for, at der skal blive oprettet store Embeder. Hvis det altsaa er Meningen, at man vil tage Lovforslaget blot med Undtagelse af 25 Dros Grænsen, saa er jeg vel fornøjet. Forslagsstillerne have sat denne Grænse ind, fordi man troede, at Lovforslaget lettere vilde gaa igennem med end uden denne Grænse. Er det en Fejltagelse af Forslagsstillerne, kan det kun glæde os. Den anden Indvending, det ærede Medlem havde imod Lovforslaget, var de to Møder, hvori Bestutningen skulde tages. Jeg tror nu, at det ærede Medlem ved nærmere Efterhyn, vil komme til det Resultat, at det ikke er saa ueffent endda med disse to Møder. Det er vor Mening, at slikt ikke skal kunne indføres og bestemmes ved en Slags Ovrerrumpling saaledes, at hvis f. Eks. en Sogneraadets formand, der tracter efter Løn — alle Mennesker ere jo ikke saa gode, som de burde være — sørger for ved Hjælp af nogle saa Venner i Sogneraadet at saa Sagen gennemført ved Ovrerrumpling, skulde Sognets Beboere være afstaaerne fra at gøre deres maaste afvigende Mening gældende. Det har været Forslagsstillerne's Mening, at dette ikke skulde kunne ske, men at tværtimod Forandringen skal ske paa Grundlag af den offentlige Mening, af Flertallet i Sognet, derfor have vi indsat Bestemmelsen om de to offentlige Møder. Saa kan der nemlig, hvis Sagen faar Flertal for sig i det første Møde, blive talt derom af Stattehderne i Kommunen før det andet Møde. Spørgsmaalet kan blive drøftet i Sognet, og det vil da vise sig, om Sogneraadets medlemmerne i det første Møde have været i fuld Overensstemmelse med Kommunens Stattehder, inden de i det andet Møde stride til at stemme derom. Mere har jeg ikke at tilføje til den for mig forøvrigt saa glædelige Debat, der har været ført her om Sagen, men skal blot som før anbefale den.

N. Andersen (Listed Amts 3dje Balgtres): Jeg kan være enig i alle de Udtalelser, der ere fremkomne som Bevis for, at Kommunernes Styrelser og navnlig Sogneraadets formændene ved den Udvikling, som er foregaaet i vort kommunale Liv, have